

••• Nederland Maritiem Land
••• High Tech, Hands On

Jaarverslag 2019

Trots op de maritieme sector

Maritime
by Holland.
High Tech, Hands On

foto: Machiel Kraaij

High Tech, Hands On: het Nederlandse maritieme cluster is al eeuwenlang een topsector. Midden in de maatschappij en open voor samenwerking.

Ons nationale visitekaartje als het gaat om innovatie, durf en ondernemingszin. Wereldwijd toonaangevend in oplossingen die anderen niet zien of niet aandurven. Het Nederlandse maritieme cluster is klantgericht en levert kwaliteit. Daarbij geldt: afspraak is afspraak! Werken binnen het maritieme cluster vergt een bijzondere combinatie van mentaliteit – avontuurlijk, zelfstandig, no-nonsense en lef – en vakmanschap. Wie dat heeft, man óf vrouw, wacht een aantrekkelijke carrière. Internationaal georiënteerd, gestoeld op eeuwen aan ervaring, maar gefocust op vernieuwing en de toekomst!

Als Nederland Maritiem Land verbinden we de twaalf maritieme sectoren: havens, offshore, maritieme toeleveranciers, scheepsbouw, zeevaart, waterbouw, maritieme dienstverlening en kennisinstututen, binnenvaart, Koninklijke Marine, jachtbouw/watersportindustrie en visserij.

Met 21.265 bedrijven die werkgelegenheid bieden aan zo'n 263.000 mensen, realiseert het maritieme cluster een totale toegevoegde waarde van 23,2 miljard euro. Dat is iets meer dan 3% van ons BBP.

Met de havens erbij loopt dit op tot ruim 7%. Bovendien is het werk van het maritieme cluster voorwaardenscheppend voor onze maakindustrie en onze export. Met andere woorden: het maritieme cluster staat aan de basis van ons verdienmodel als maritiem handelsland. En daar mogen we trots op zijn.

Nederland Maritiem Land

Nederland Maritiem Land wil de collectieve kansen en ambitieuze uitdagingen via een gezamenlijke maritieme aanpak aangaan en zo nationaal en internationaal het maritieme cluster op de kaart te zetten met als motto 'samenwerken is samen doen en alleen ga je sneller, maar samen kom je verder'.

Highlights van 2019, samen bereikt

Werkprogramma Maritieme Strategie en Zeehavens & Green Deal

In juni hebben we uiteindelijk met heel veel partijen de Green Deal zeevaart, binnenvaart en havens getekend. Een prachtig voorbeeld van samenwerking in de maritieme sector, om vervolgens samen met de Rijksoverheid tot een overeenkomst

te komen waarin we ook daadwerkelijk stappen gaan zetten. Met ambitie voor de verduurzaming en concrete projecten. Zo is de overeenkomst voor de walstroom infrastructuur in het Calandkanaal, om de kraanschepen van Heerema aan te sluiten, al dit jaar getekend. Deze deal komt voort uit de afspraken van het maritieme werkprogramma 2018-2021, die in februari 2018 door de Minister van Infrastructuur

en Waterstaat, Cora van Nieuwenhuizen, en vele vertegenwoordigers uit het cluster is getekend. De maritieme strategie heeft als ambitie een internationale maritieme toppositie van Nederland te creëren. In het werkprogramma staat vastgelegd welke acties we gaan ondernemen. We zijn volop aan de slag gegaan met het Maritieme Leer- en Ontwikkelcentrum (MLO). Ook zijn er

foto: Bert van Vliet

diverse workshops georganiseerd over groeikansen in de 'Blue Economy', waar concrete projecten uit gaan komen.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Samen met Netherlands Maritime Technology (NMT) is er in 2019 veelvuldig contact geweest met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (tot aan de Minister aan toe), over de 'Riding Crews', die door reders aan boord worden geplaatst tijdens grote onderhoudsklussen aan cruiseschepen in Nederland. Tijdens deze gesprekken werden we goed ondersteund door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Helaas gaat de Nederlandse inspectie daar anders mee om dan bijvoorbeeld in Duitsland, waardoor het cluster in toenemende mate grote opdrachten misloopt in de regio Rotterdam en in andere havengebieden. Met een stevige overleggroep van direct belanghebbenden, doet NML er alles

aan om de zienswijze van de inspectie bij te stellen, onduidelijke afspraken te verhelderen en pariteit te krijgen met andere landen over de interpretatie van de regelgeving en de handhaving. Het lijkt er, helaas, op dat voor grote offshore-schepen nu hetzelfde gaat gebeuren. Binnen Europa wil NML een gelijk speelveld waarborgen en zo het vertrouwen van buitenlandse opdrachtgevers weer winnen. Er is een stap gezet door een brief van Minister Koolmees aan de Tweede Kamer. Helaas is dit nog niet voldoende om de buitenlandse klanten weer terug te halen, omdat de opgelegde boete (die nog steeds wordt aangevochten) dit blokkeert. Buitenlandse klanten met mooie opdrachten kiezen nu voor de buurlanden!

De maritieme wereld in de spotlight

Tijdens de vele evenementen heeft NML het maritieme cluster bij diverse doelgroepen onder

de aandacht gebracht, zoals tijdens de Wereldhavendagen in Rotterdam, met de bekendmaking van de nieuwe maritieme jongerenambassadeurs en onze stand. Gedurende de 'Maritime Week' in november, zijn alle maritieme evenementen en activiteiten bij elkaar gebracht. Het belang van het maritieme cluster voor Rotterdam en omgeving werd met de aanwezigheid van de burgemeester van Rotterdam, de heer Aboutaleb, op het Maritime Awards Gala benadrukt. Het bezoek van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat aan Europort voor de kick-off van de promotiecampagne voor schepen onder de Nederlandse vlag en de overhandiging van de nieuwe maritieme monitor, benadrukte ook het belang dat het Ministerie aan het cluster toekent. Op social media en in nieuwsbrieven is ook driftig gebruik gemaakt van de mogelijkheden om de sector in de spotlight te zetten.

foto: Erik Jansen

foto: Orhan Sahin

foto: Stefan Segers

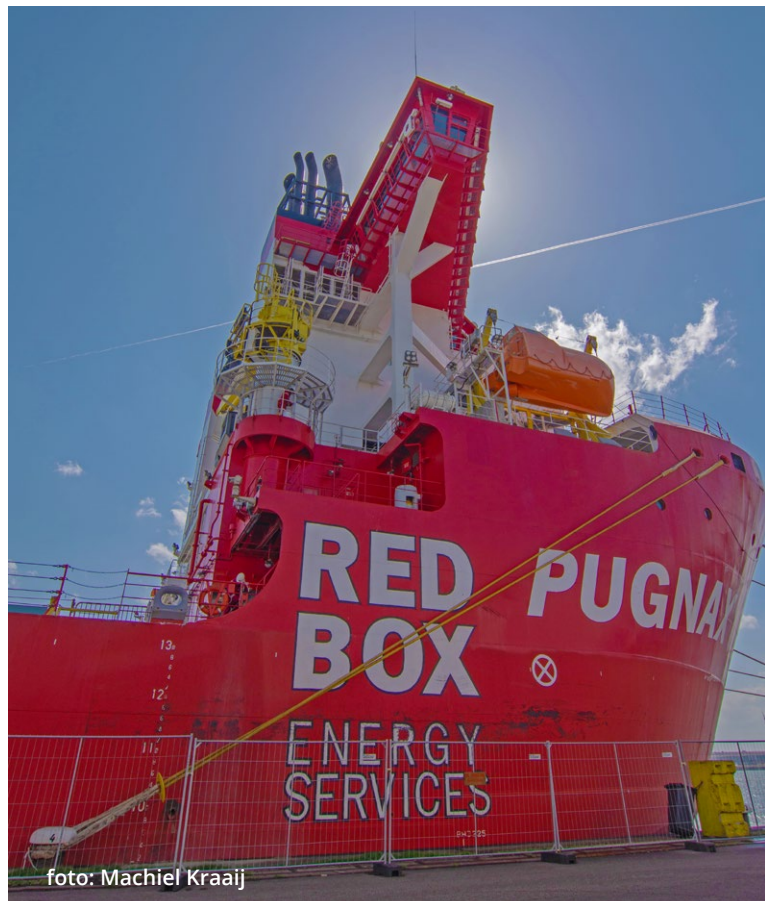

foto: Machiel Kraaij

Maritieme Monitor

Dit jaar is de, nu jaarlijkse, monitor van het Nederlandse maritieme cluster op een andere wijze tot stand gekomen.

De opzet van data verzamelen is gewijzigd. In plaats van top-downgebruik van CBS-data, is er eerst door het onderzoeksteam samen met NML en de branches data verzameld over alle maritieme bedrijven.

Vervolgens is daar door het CBS alle data bijgezocht op basis van hun eigen (unieke) microbestanden. Op deze wijze hebben we nu betrouwbaardere economische cijfers per sector op basis van microdata. Om deze wijze te testen is er eerst op de oude data een pilot gedraaid met de offshore-sector. Daarna zijn de cijfers van het jaar 2017 opnieuw uitgerekend met de nieuwe werkwijze. Deze zijn vergeleken en geanalyseerd met de oude werkwijze. Een actieve stuurgroep vanuit de sector heeft het hele proces begeleid. De Maritieme Monitor 2019 laat

zien dat het herstel, ingezet in 2017, zich voorzichtig doorzet in 2018. Er is meer omzet, maar de marges staan nog steeds onder druk. De werkgelegenheid is iets toegenomen, terwijl de export wel flink is doorgroeid. Sectoren als de havens, maritieme dienstverlening, offshore renewables, equipment toeleveranciers, delen van de scheepsbouw zoals superjachten en binnenvaart doen het goed, maar zeevaart, visserij en het grootste deel van de scheepsbouw hebben het nog moeilijk.

Europa

In 2019 hebben we meer aandacht gegeven aan Europa. Wij hebben onze Europese en Brusselse contacten goed kunnen uitbreiden door het Nederlandse voorzitterschap en de Nederlandse kwartiermaker (met dank aan KVN) bij het Europese Netwerk van Maritieme Clusters (ENMC). Zo hebben we in 2019 twee keer een maritieme stakeholdersbijeenkomst gehouden

met organisaties als ECSA, SeaEurope, Waterborne, Feport, ESPO, etc. om te benadrukken dat we gezamenlijk willen optrekken om het belang van de maritieme sector in Europa duidelijker naar de beleidsmakers in Brussel naar voren te brengen. In de jaarvergadering van ENMC in Rome is nadrukkelijk gesproken over de samenwerking in Brussel, decarbonization van de sector en over economische indicatoren voor de Europese maritieme sector. Daarnaast hebben we constructieve gesprekken gevoerd met DGMare over de totstandkoming van 'The 2019 Annual Economic Report on EU Blue Economy'. Samen met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat hebben we in een concrete workshop de Nederlandse werkwijze en verzamelde data uitgelegd en deze is ook zo in het report als case study opgenomen. NML is actief in een Europees project op het gebied van innovatie en duurzaamheid,

foto: Bert van Vliet

namelijk: 'PERISCOPE'. Het is een Interregionaal North Sea programma. We hebben bij Rotterdam Offshore Centrum een goedbezochte workshop georganiseerd over het gebruik en de kansen van drones in de maritieme sector.

Missies in 2019

2019 stond in het teken van mooi geformuleerde ambities zoals verwoord in de Green Deal zeevaart, binnenvaart en havens, in onze arbeidsmarktbranding strategie, exportbranding-

ambities en in onze maritieme bijdrage aan het Missiegedreven Topsectorenbeleid. 2020 staat in het teken van de concrete projecten. Hoe gaan we nu echt stappen zetten in de verduurzaming van de sector, bijvoorbeeld met het faciliteren van nog meer infrastructuur voor walstroom? We gaan maritieme bedrijven mobiliseren om mee te doen met de campagne. Wij gaan evenementen organiseren voor jongeren zoals bij SAIL2020. We gaan het Forum Smart Shipping in het leven roepen om initiatieven op het gebied van een autonoom-varend

binnenvaartschip en short sea schip faciliteren. Er is geld voor validatie van nieuwe duurzame technieken en we kunnen geldelijke toeslagen creëren, te besteden aan onderzoek als bedrijven samen gaan werken aan innovatie. Maar zonder concrete projecten van bedrijven geen middelen, daar gaan we dus als NML ook op inzetten.

Samen sterker

Dit kunnen we alleen door samen te werken binnen het cluster, het is essentieel om de kansen die er onmiskenbaar liggen te benutten en de

uitdagingen die er zijn het hoofd te bieden. Anders creëren we een verdeeld speelveld en lopen we het gevaar uit elkaar te worden gespeeld. De uitdagingen die er liggen, zoals het gebrek aan een level playing field binnen Europa, de verduurzaming van het cluster en de schaarste op de arbeidsmarkt aan vooral technisch geschoold personeel, vergen een gemeenschappelijke aanpak. Als NML willen we het cluster zo breed mogelijk kunnen vertegenwoordigen. De aansluiting van alle sectoren en 'leading maritime firms' is essentieel om impact te hebben en dingen voor elkaar te krijgen. Daarbij moeten we goed gaan kijken naar wat nu de rol van NML is en de rol van de branches en andere stakeholders. We gaan een traject starten om onze eigen ambities te herijken. Ook gaan we onderzoeken welk model het beste bij ons past, in samenhang met ons business-model, zodat we deze ambitie meerjarig op een duurzame wijze kunnen gaan realiseren.

De Rijksoverheid kan ervoor zorgen dat er een extra stimulans komt voor schonere en veiligere schepen binnen een Europees of zelfs mondiaal speelveld, waarin voor iedereen dezelfde regels

gelden. Als cluster werken we op alle fronten hard mee aan het transitieproces naar verduurzaming. Niet alleen door de bouw en het onderhoud van offshore windmolenparken, maar ook door zelf met steeds schonere en veiligere schepen te gaan werken. Tegelijkertijd moeten we zorgen dat de fossiele brandstoffen, die nog steeds nodig zijn, op een goede en veilige manier worden gewonnen. Olie en gas blijven vooralsnog noodzakelijk om onze economie draaiende te houden, voor een groot deel van onze export en dus ook voor onze inkomsten. Bovendien kunnen zogeheten 'renewables' (nog) niet volledig in onze energiebehoefte voorzien. Onderzoeken worden opgestart naar de afhankelijkheid van autonoom-varen en schone en onderhoudsarme schepen. Die witte vlekken hebben we nog bij het autonoom varen.

Ons imago

We hebben nu een gezamenlijke arbeidsmarktbrandingstrategie gecreëerd en vinden het belangrijk dat alle partijen binnen het cluster zich nu ook daadwerkelijk hierbij aansluiten en gaan gebruiken. Alleen met een gezamenlijke aanpak kunnen we als maritiem cluster iets betekenen

in de harde strijd om jong talent. De concurrentie met 'werken in de bouw' of 'werken in de zorg' is stevig en een versnipperde benadering van de arbeidsmarkt helpt ons niet. Het maritieme cluster moet nu aan de slag met onze nieuwe, herkenbare en aansprekende eigen imago om duidelijk te maken waar het cluster voor staat en wat het aan werkgelegenheid te bieden heeft.

Het maritieme cluster staat voor Hollands Glorie – het beste van Nederland. Daar mogen we trots op zijn! Als cluster zijn we veelal nuchter en huldigen we het motto 'doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg'. Toch nodigen we u het komende jaar uit om met ons iets minder bescheiden te zijn en de rol van het cluster voor de Nederlandse economie uit te vergroten. Want, zonder het maritieme cluster geen import van consumptiegoederen of grondstoffen voor onze maakindustrie, geen bescherming van onze handelsroutes, geen export en geen aanleg van windmolenparken op zee. Daarnaast dragen we bij aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen. High Tech, Hands On!

Rob Verkerk
Voorzitter
Nederland Maritiem Land

Arjen Uytendaal
Managing Director
Nederland Maritiem Land

Maritieme Evenementen 2019 Highlights

| **FEBRUARI** | Informatiebijeenkomst Vernieuwingsprogramma's Koninklijke Marine | Ideecafé: Visie op Autonom Varen | Dare to cross: Smart production / workforce of the future | Informatiebijeenkomst Interreg 2Zeeën | **MAART** | Kansenseminar handelsmogelijkheden Tanganyikameer, Centraal-Afrika | HISWA Amsterdam Boat Show | Open dag STC Group | Dag van de Binnenvaart | Matchmaking bijeenkomst 'Topsector Water & Maritiem: Blauwe route' | Handelsmissie Vietnam FerryShippingSummit&Ports | Seminar: 'Koersen op innovatie in nautische informatie' INMEXVietnam | **MEI** | MaritimeIndustry | **MaritimewithaMission - TKI Innovatie werksessie** | **PERISCOPE Blue Growth work session** | Seminar Binnenvaart in de digitale revolutie | **Kennisconferentie Topsector Water & Maritiem 'WAT ER IS'** | Forum Europa Seminar: Maritieme innovatie met Horizon 2020 financiering | 25-jarig jubileum EIC: Symposium Rotterdamse haven: Jongeren boeien & binden | Handelsmissie Noord-Duitsland | **Navingo Career Event** | Rotterdam Port Intro | The Blue Week Paris | **JUNI** | **Ondertekening Maritieme Green Deal** | Meevaarweekend HISWA | Webinar: 'The use of drones in the maritime sector | Electric and hybrid marine world expo 2019 | Havenfestival IJmuiden |

foto's: Erik Jansen

JULI | Rotterdam Mainport Institute – Praktijk Integratie Project | Innovatielab, Plug and Play op zee?! | **SEPTEMBER** | **PERISCOPE Workshop “Drone applications maritime industry”** | HISWateWater | JohandeWittconferentie | FlowDrechtsteden | Wereldhavendagen | **MATCH carrière-event tijdens Wereldhavendagen** | NEVA | MARIN R&D Seminar | Rotterdam Maritime Capital of Europe event | Monaco Yacht Show | **OKTOBER** | Nationaal Binnenvaart Congres | Offshore Energy | Indonesia Maritime Expo | Handelsmissie met een focus op innovatie parallel aan het staatsbezoek India | Innovatiemissie Smart Mobility en Logistics Singapore | **NOVEMBER** | **Maritime Week** | Maritime Awards Gala | Officieel startsein collectieve maritieme arbeidsmarktcampagne | Careerlab | Europort | PERISCOPE Forum | Overhandiging maritieme monitor tijdens Europort | Innovatiemissie Smart City Expo World Congress Barcelona | METSTRADE | **Maritime With a Mission – TKI innovatie evenement** | **PERISCOPE Blue Growth work session** | ISPS-oefening: Wapens, Munitie, explosieven en de gevolgen ervan | Hackathon: Increased efficiency and improved environment enabled by smart sensor networks | **DECEMBER** | MBO Maritime Delta Student Challenge 2019 |

Afgelopen jaar werd de NML Innovation Council voor het achtste jaar georganiseerd. De vergaderingen werden afgelopen jaar weer goed bezocht. Ze worden niet alleen gewaardeerd, maar er wordt tevens veel informatie met elkaar gedeeld. Ook werkt de Innovation Council – zonder onnodige overlap – nauw samen met het Topsectorenbeleid van de overheid (TKI Maritiem). De evenementen die vanuit TKI Maritiem werden georganiseerd onder de titel ‘Maritime with a Mission’ waren wederom een succes.

De Maritieme Innovatie-Impuls Projecten (MIIP) die ieder jaar in samenwerking met het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat worden georganiseerd, zijn bedoeld om maritieme innovaties van een financiële impuls te voorzien. De MIIP's zijn toegankelijk voor alle betrokken partijen binnen de sector, ongeacht of zij zijn aangesloten bij de Innovation Council. In 2019 is er aan negen MIIP-projectvoorstellen subsidie toegekend.

Innovation Council

Topsector Water & Maritiem

Op 26 april 2019 heeft het Kabinet 25 missies vastgesteld. Op basis daarvan hebben de topsectoren hun Kennis- en Innovatieagenda's opgesteld. Deze zijn definitief vastgesteld en op 17 oktober 2019 is de Tweede Kamer hierover geïnformeerd.

Op 11 november 2019 is het Kennis- en Innovatie Convenant (KIC) vastgesteld. Het KIC bevat afspraken met ruim 2.200 bedrijven, kennisinstellingen en overheden om gezamenlijk in 2020 ruim 4,9 miljard euro aan economische kansen van maatschappelijke uitdagingen

(energietransitie & duurzaamheid; landbouw, water & voedsel; gezondheid & zorg; veiligheid) en sleuteltechnologieën (zoals AI, fotonica, nano en quantum) te investeren. Daarvan komt 2,05 miljard euro van bedrijven en 2,85 miljard euro uit publieke middelen. De voorzitter van de Innovation Council, Bas Buchner, was erg blij met de aandacht voor het maritiem toekomstperspectief tijdens de lancering van het KIC. De rol van de maritieme sector werd door Staatssecretaris Mona Keijzer in een Kamerbrief als volgt onder woorden gebracht: 'Nederland is één van de toonaangevende landen op het terrein van landbouw, water en voedsel, waterveiligheid én de maritieme sector (...).

Voor de scheepvaart ligt er een opgave om dit veiliger, slimmer en emissieloos te maken.' Onder de naamgeving 'Maritime with a mission' levert de maritieme sector een bijdrage aan het missiegedreven topsectorenbeleid, met als speerpunten: blue growth, towards zero emissions, digital & autonomous shipping, safety & security.

De Nederlandse Maritieme Strategie 2015-2025

De ambitie van de Rijksoverheid is: 'Een duurzame maritieme toppositie van Nederland door integrale samenwerking tussen Rijksoverheid en het maritieme

cluster op basis van gezamenlijke maritieme strategie'. Het afgelopen jaar zijn diverse inspanningen gedaan om het maritieme cluster aan onze nationale economische en maatschappelijke belangen te behouden en te versterken. In januari 2020 wordt rapportage opgeleverd over de voortgang van het maritieme werkprogramma.

TKI Maritiem is een organisatie waarin wordt samengewerkt aan concrete projecten. In de

projecten wordt, ondanks de verschillende aanpakken en grote variaties aan deelnemers, gewerkt aan gezamenlijke problemen en innovaties met daadwerkelijk commitment (in kind of cash) van de deelnemers.

Joint Industry Projecten (JIP's)

Samenwerkingsprojecten binnen de Maritieme cluster zijn vormgegeven in zogenaamde Joint Industry Projecten (JIP's): gezamenlijk onderzoek voor (en

betaald door) een groep bedrijven en onderzoeksorganisaties om gezamenlijk een probleem op te lossen of een nieuwe techniek te ontwikkelen. Ook overheden kunnen meedoen. Hier is binnen de maritieme sector veel ervaring mee.

Op het vlak van kennisontwikkeling is onder andere speciale aandacht voor nieuwe simulatietechnieken, systeemintegratie en de analyse van grote hoeveelheden data (Big Data).

foto: Stefan Segers

foto: Rexroth

foto: Bert van Vliet

Samengevat zijn JIP's:

Gezamenlijk probleem oplossen of een nieuwe techniek ontwikkelen (tools).

Kosteneffectief: de individuele deelnemers aan de projecten betalen 25.000 euro, maar krijgen research van 500.000 euro.

- Brug tussen research en toepassing.
- Veelal open en precompetitief: samenwerken met concurrent kan.
- Resultaat is 'industry standard': iedereen kent de problemen ('level playing field').
- Belangrijk netwerk van klanten, concurrenten en toeleveranciers.
- Mogelijkheid voor MKB'ers om aan te haken bij groot onderzoek.

Afgelopen jaar

Het afgelopen jaar heeft de Innovation Council samenwerking gestimuleerd in de sector op drie hoofdthema's: towards zero emissions, smart shipping en blue growth.

Samen met het MKC is bijgedragen aan de uitwerking van de 'Blauwe route' in de Nationale Wetenschapsagenda (NWA). Gestreefd is naar budgetallocatie voor een maritieme call. Ook in 2019 heeft de council haar taak uitgevoerd als programmaraad van het TKI Maritiem voor de invulling van het maritieme innovatiecontract. De vergaderingen van de Innovation Council dienen daarnaast om het ontwikkelen van samenwerkingsprojecten te stimuleren. In het kader van Forum Europa

is een bijdrage geleverd aan de definitie van werkprogramma's van het EC-kaderprogramma FP9. Ook is deelname aan de laatste call van H2020 (2019) gestimuleerd.

Bijzondere aandacht was er voor invulling van de launching customer positie van zowel Defensie als de Rijksrederij. De Innovation Council heeft daaraan bijgedragen en in haar bijeenkomsten innovaties op schepen van de overheid onder de aandacht gebracht en gestimuleerd.

De Green Deal, die is ondertekend, biedt de doelstellingen en het kader voor het thema 'towards zero emissions'. De inhoud is meegenomen in het opstellen van de agenda's en het in gang zetten van projecten.

De Trade Council (TC) stelt zich ten doel het bevorderen van gelijke concurrentievoorwaarden voor de maritieme cluster, het gezamenlijk bewerken van markten en maritieme branding. Daarnaast heeft de council een signaalfunctie bij knelpunten in (inter)nationale wet- en regelgeving. Vanuit de TC wordt input gegenereerd voor de internationalisatieparagraaf van de Topsectoren Water & Maritiem en Logistiek & Energie, worden prioriteitsregio's gedefinieerd en identificeren we knelpunten in (inter)nationale regelgeving, vestigingsklimaat, handelspolitiek en exportfinanciering.

Sander Vergroesen is de voorzitter van de council.
Erik Salverda is de secretaris. Hij heeft een belangrijke rol bij het distribueren van informatie naar de branches en bedrijven en bij het afstemmen van internationale activiteiten. De secretaris wordt bekostigd met NML-middelen.

Trade Council

2019

In het afgelopen jaar heeft de Trade Council zich met verschillende concrete zaken bezig gehouden zoals: de concurrentiepositie, het imago en de exportmogelijkheden van de maritieme sector:

- Er is uitgebreid gesproken met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en het Ministerie van Buitenlandse Zaken over de nieuwe Netherlands Branding en de maritieme betrokkenheid hierbij. Maritiem is gekozen als prioritaire sector in de buitenlandbranding van Nederland en de TC wordt in 2020 verder betrokken door RVO om deze branding te 'laden'.
- De eerste contacten voor betrokkenheid van de maritieme sector bij de Dubai Expo 2020 zijn gelegd. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft een presentatie gegeven over de mogelijkheden en zowel IRO als NMT zijn in gesprek over verdere samenwerking, tijdens onder andere de Maritime Week, in november 2020.
- Tijdens Europort opende Minister van Nieuwenhuizen (IenW) het portal NL Flag. Via deze site krijgen buitenlandse reders in een overzicht inzage in de voordelen van Nederlandse registratie en ontstaat er een eenduidig aanspreekpunt voor invlagers. De site wordt beheerd door Marstrat, in opdracht van het Ministerie van IenW. De site is compatible met de nieuwe NL-huisstijl en legt een duidelijke link met NML en KVNR. Door dit initiatief wordt het profiel van de Nederlandse vlagvloot verbeterd en ontstaat er een professioneel forum voor maritieme acquisitie.
- De TC heeft via een position paper bijgedragen aan het debat over het publiekelijk ondersteunen van fossiele brandstofprojecten. Naar aanleiding van dit voornemen heeft de maritieme sector gepleit voor een realistische transitiefase naar schone energie. Dit position paper is benoemd in de Tweede Kamer, maar het blijkt uitdagend om draagvlak te vinden voor een dergelijke boodschap.
- In een ander position paper, waar binnen de TC aan is gewerkt, legt de sector uit wat de sector al doet en wat de uitdagingen zijn van de energietransitie in de maritieme sector. Ook wordt gepleit voor een goede infrastructuur voor alternatieve brandstoffen en een betrouwbare overheid, die als launching customer het goede voorbeeld kan geven aan de markt. In het nieuwe jaar wordt verder gezocht naar draagvlak voor deze boodschap.
- Specifiek vanuit het Kernteam Internationaal, waarin Martin Bloem, namens de maritieme sector zitting heeft, zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd: een marktstudie Mexico, succesvolle lobby budget en toewijzing strategische beurzen, deelname aan VNO en NLIB, advisering over strategische reisagenda ministers en Koninklijk Huis, inkomende missie Finse maritieme sector, bijdrage aan NL-branding, inclusief vertaling naar maritiem via RVO.

foto: Erik Jansen

foto: Allseas

foto: BigLift Shipping

Naast eerdergenoemde concrete werkzaamheden voor 2019, hebben ook enkele meerjarige zaken de TC beziggehouden:

- Met de plaats die Martin Bloem als vicevoorzitter in het Kernteam Internationaal van de Topsector Water & Maritiem inneemt, zijn de belangen van de maritieme sector geborgd. De input vanuit de Trade Council wordt door Bloem meegenomen in het kernteam. Andersom komen verzoeken om input of informatie en uitnodigingen voor potentieel interessante bijeenkomsten in de council terecht. Belangrijke onderwerpen die binnen het kernteam worden besproken zijn onder andere ondersteuning bij strategische beurzen en handelsmissies en de internationale branding van het merk Nederland. De inzet van de vicevoorzitter is in 2019 vanuit NML gefinancierd. In

het afgelopen jaar is wederom gezocht naar een financiële bijdrage om deze belangrijke organisatorische inzet voor de hele sector te behouden. Dit wordt in 2020 voortgezet.

- Actieve sturing geven op de agenda van de buitenlandse posten en RVO. Het beïnvloeden van de internationale reisagenda. In 2019 is aangestuurd op de inbreng van concrete projecten en een nog betere zichtbaarheid van maritiem in het buitenlandbeleid. Daarvoor is de inbreng in het kernteam van de Topsector Water en Maritiem erg belangrijk. Concrete projecten en voorstellen zijn van belang, omdat de lobby zonder deze voeding stilvalt.
- Het versterken van het structurele contact met de Ministeries van Buitenlandse Zaken, Infrastructuur en Waterstaat en Economische Zaken en Kli-

maat op het gebied van internationale dossiers. Exportpromotie vindt plaats via verschillende kanalen, zoals de Rotterdam Port Promotion Council, de IRO, NMT, de HISWA en de KVNR. In de afgelopen jaren heeft de Koninklijke Marine schepen ter beschikking gesteld bij buitenlandse activiteiten. NML is de Marine hier zeer erkentelijk voor en hoopt in het nieuwe jaar weer op een prettige samenwerking.

- Rotterdam en de Drechtsteden zijn onder het merk 'Rotterdam Maritime Capital of Europe' doorlopend onder de aandacht gebracht.
- Behoud en verbetering van een internationaal level playing field en een gunstig maritiem vestigingsklimaat. Een internationaal level playing field blijft een terugkerend thema in de Trade Council. Bedreigingen

foto: Allseas

foto: Erik Jansen

van dit gelijke speelveld liggen echter nog steeds duidelijk op de loer: in zowel China als Zuid-Korea wordt staatssteun gegeven aan scheepswerven, waardoor Nederlandse werven met een oneerlijke situatie te maken hebben. Ook in Europa worden we soms door buurlanden op achterstand gezet, zoals bijvoorbeeld door Duitsland, als het gaat om de tewerkstelling van zeevarenden aan boord van schepen in een droogdok. Hierdoor heeft het vermijden van Nederlandse werven door cruiseschepen een negatief effect. In het nieuwe jaar trekken we meer op met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat op moeten trekken om gezamenlijk bij de andere ministeries het ongelijke speelveld aan te kaarten en aan te pakken. In het maritieme werkprogramma is dit ook al afgesproken. Daarnaast wordt bij de andere hierboven benoemde

ministeries aanhoudend op een gunstig maritiem vestigingsklimaat aangedrongen.

- Verstevenigen van de positie van het Nederlandse cluster in prioritaire maritieme regio's, de zogeheten Maritime Hotspots. Eerder zijn de volgende regio's/landen geïdentificeerd als Maritime Hotspots: Zuidoost Azië, Golf van Mexico en de Golfstaten. In het komende jaar wordt geëvalueerd of deze regio's/landen als Maritime Hotspot blijven aangemerkt, of dat de lijst aan vernieuwing toe is.
- De wens om ondersteuning vanuit RVO voor strategische beurzen voor langere tijd vast te leggen, lijkt te zijn ingewilligd. Dat wil zeggen dat er voor deze beurzen (OTC Houston, SMM Hamburg en de Monaco Yacht Show) jaarlijks een bedrag beschikbaar is en er niet steeds een nieuwe aanvraag hoeft te worden ingediend. Dit bedrag is echter

lager dan wat onze sector in de afgelopen jaren toegewezen kreeg. De TC is dan ook doorlopend in gesprek met het Ministerie van Buitenlandse Zaken en RVO.

- Naast de strategische beurzen is in 2019 financiële ruimte en inzet geclaimd voor kleinere beurzen en ad hoc maritieme kansen in voor ons nieuwe markten. Hierbij moet worden gedacht aan beurzen of markten waar men niet regelmatig actief is. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de steden die door de posten in het buitenland of NL in Business als potentieel interessant worden aangemerkt. Om aanspraak te maken op ondersteuning, is het belangrijk om concrete voorstellen in te dienen bij RVO. NMT heeft in dit kader gebruik gemaakt van het instrument MKB Lounge van RVO.

Human Capital vormt samen met Innovation en Trade de basis van een gezamenlijke maritieme NML-aanpak. Het doel is het behouden en versterken van onze duurzame mondiale maritieme topositie.

Ondanks het herstel, dat is ingezet in 2017, waren de laatste jaren voor meerdere branches binnen het maritieme cluster niet makkelijk.

Ondanks deze onvoorspelbare en lastige jaren, blijft het vinden van voldoende technisch personeel vaak een uitdaging. Dit wordt versterkt door de snelle groei van andere technische sectoren, die ook op zoek zijn naar technisch personeel. De maritieme sector moet hierin positie kiezen en zorgen voor voldoende instroom.

Een ander fenomeen is het veranderende banenveld als gevolg van diverse technologische innovaties en marktontwikkelingen.

Hierdoor moeten zowel werkgevers als werknemers flexibeler zijn om hierop in te spelen.

Human Capital Council

foto: Erik Jansen

Human Capital Council 2019/2020

De Human Capital Council (HCC) vindt het essentieel om structureel aandacht te vragen voor Human Capital. Het is als maritieme cluster belangrijk om te blijven investeren in Human Capital vraagstukken op de thema's: kiezen, leren en werken. Nú investeren is noodzakelijk om als maritieme sector klaar te staan voor de uitdagingen van nu en die van de toekomst.

De HCC heeft sinds 2018 haar werkwijze aangepast door te focussen op het uitvoeren van prioritaire projecten met werkgroepen in wisselende samenstellingen.

De projecten die zijn behandeld zijn:

- Maritieme arbeidsmarkt-branding
- MLO met bijbehorende HR-kring
- Arbeidsmarktmonitor

Daarnaast heeft de HCC het afgelopen jaar een voorjaars- en najaarsvergadering gehouden.

Highlights Human Capital 2019

Maritieme arbeidsmarkt-branding – 'Maritime by...'
Eind 2018 is een bureau ingehuurd voor de ontwikkeling van een nieuwe maritieme arbeidsmarktstrategie en het

bijbehorende creatieve concept. Het doel is om de bekendheid van de maritieme sector te vergroten. De focus ligt hierbij op de arbeidsmarkt en om meer synergie te halen uit individuele inspanningen van bedrijven en branches. Een werkgroep heeft de eerste helft van 2019 hard gewerkt aan dit concept. In het algemeen bestuur van NML is regelmatig aandacht besteed aan employerbranding. In diverse sessies is input geleverd door onze leden. Ook hebben wij feedback gekregen op tussentijdse resultaten. In het voorjaar is het concept 'Maritime by...' gelanceerd. Binnen dit concept kan iedereen met behulp van een editor zijn eigen on- en offline

materialen maken. De officiële kick off van de campagne was tijdens het Maritime Awards Gala, maar het hele jaar door zijn er al presentaties en workshops verzorgd in de 'Maritime by...'-branding. Hierdoor is er inmiddels bekendheid gegenereerd en wordt het cluster gestimuleerd om het creatieve concept te gebruiken. Naast het creatief concept en de editor zijn er tips beschikbaar om de arbeidsmarktbranding goed aan te laten sluiten bij de doelgroep. In eerste aanleg is gekozen voor twee belangrijke doelgroepen, namelijk: leerlingen met een technisch profiel op de middelbare school en technische studenten.

Juist door het inzetten van de 'Maritime by...' campagne, kunnen wij de strijd aan met andere sectoren. Zo wordt de spreekwoordelijke vijver, waaruit bedrijven kunnen vissen, vergroot.

Maritiem Leer- en Ontwikkelcentrum (MLO)

In 2019 is het MLO verder ontwikkeld. De focus lag daarbij met name op de HR-kring die regelmatig samenkwam. Het MLO richt zich op het ondersteunen, stimuleren en faciliteren van de ontwikkeling en mobiliteit van werknemers binnen de maritieme sector. Het MLO heeft als doelen:

- Professionals en kennis & kunde voor de maritieme sector behouden.
- Bevorderen flexibiliteit en wendbaarheid van werkgevers en werknemers.
- Positieve arbeidsmarktbranding.

Tijdens de MLO HR-kringbijeenkomsten, ontmoeten HR-professionals van bedrijven uit diverse maritieme branches elkaar en wordt er gesproken over opleidingsbehoefte, re-integratie, mobiliteit, tijdelijke detachering

en coaching. In 2019 is er voor gekozen om iedere bijeenkomst een thema centraal te stellen. De bijeenkomsten vinden plaats bij een van de deelnemende bedrijven. Het gastbedrijf geeft altijd een presentatie waarbij direct een koppeling wordt gelegd met het centrale thema. Concrete uitwisseling van personeel blijkt in de praktijk lastig, maar blijft wel een belangrijk aandachtspunt voor 2020. De actieve HR-kring is gestart in de regio Zuid-Holland en bestaat momenteel uit een vaste kern deelnemers. Doordat deze leden elkaar regelmatig treffen, delen zij buiten de bijeenkomsten om ook HR-vraagstukken met elkaar. Voor 2020 wordt gekeken of er behoefte is voor een HR-kring in een tweede regio, waar het aantal deelnemers, vanzelfsprekend, moet groeien. Ook wordt gekeken of er een onderscheid gemaakt kan worden tussen strategie en operatie.

foto's: Stefan Segers

MARITIME BY ...
YOU

Doe mee met de gezamenlijke arbeidsmarktcampagne, kijk op maritiemland.nl/maritimeby

SAMEN WERKEN IN DE MARITIEME SECTOR

DEEL UW MARITIEME VERHAAL

••• Nederland Maritiem Land
••• High Tech, Hands On

foto's: Erik Jansen

Arbeidsmarktmonitor

In het verleden heeft de HCC diverse keren een arbeidsmarktmonitor laten uitvoeren om inzicht te krijgen in belangrijke arbeidsmarktdata en de ontwikkeling daarvan.

Zoals eerder in dit jaarverslag is aangegeven, is dit jaar de opzet van data verzamelen voor de maritieme monitor gewijzigd. Hierdoor zijn de economische cijfers per sector op basis van microdata betrouwbaarder. Er is overlegd of er gelijktijdig een pilot kon worden uitgevoerd voor de arbeidsmarktdata, maar dit was niet mogelijk. Deze pilot wordt begin 2020 uitgevoerd. Er wordt naar alle waarschijnlijkheid een pilot voor twee branches uitgevoerd om de mogelijkheden te verkennen en eventuele kinderziekten vroegtij-

dig te signaleren en op te lossen. Vervolgens worden de cijfers van de arbeidsmarktmonitor in de maritieme monitor weergegeven.

En verder

In 2019 zijn de Young Maritime Representatives (YMR's) weer ingezet om – met name jongeren – bekend te maken met de sector, de diversiteit aan banen en de uitdagende arbeidsmarktperspectieven. Tijdens de Wereldhavendagen in september 2019, zijn drie nieuwe YMR's benoemd, die het stokje van hun voorgangers hebben overgenomen. Daarnaast is het MLO opgenomen in de Human Capital Agenda Zuid-Holland en is NML medeondertekenaar van deze agenda.

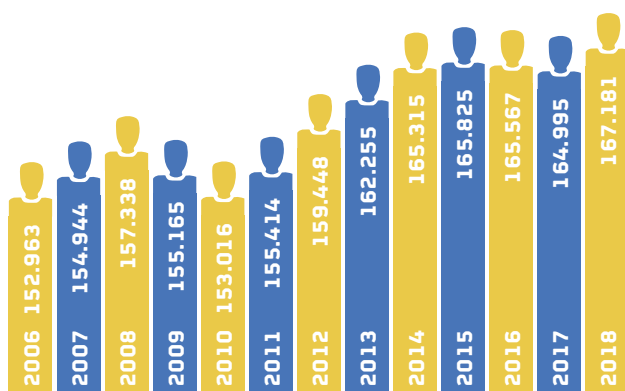
Vooruitblik 2020

Voor het aankomende jaar heeft de HCC besloten de huidige projecten voor te zetten en verder te ontwikkelen. Het blijft noodzakelijk om uitvoeringsgeld voor deze projecten zeker te stellen. Voor de arbeidsmarktmonitor wil de HCC een pilot uitvoeren vooruitlopend op de opname van belangrijke arbeidsmarktdata die vast onderdeel gaan worden van de maritieme monitor. Tot slot is vanuit de HCC het initiatief genomen om in 2020 een sessie tussen CEO's, HR- en communicatieprofessionals te organiseren over nut en noodzaak tot moderne samenwerking op de diverse dossiers.

ONDERDELEN EN SAMENHANG MARITIEME CLUSTER

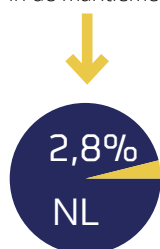

FACTS & FIGURES HUMAN CAPITAL

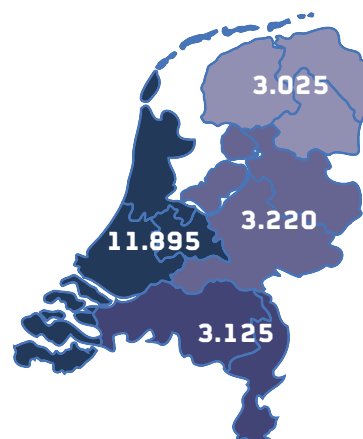
Direct werkzaam in de maritieme sector

In 2018 waren 263.328 werknemers direct en indirect werkzaam in de maritieme sector.

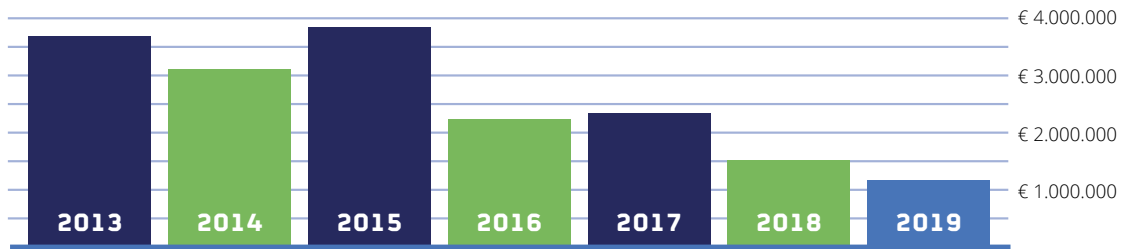
Percentage beroepsbevolking

Regionale verdeling vestigingen

	2017	2018
Noord-Nederland	3.015	3.025
Oost-Nederland	3.155	3.220
West-Nederland	11.885	11.895
Zuid-Nederland	3.070	3.125
Totaal	21.125	21.265

FACTS & FIGURES INNOVATION

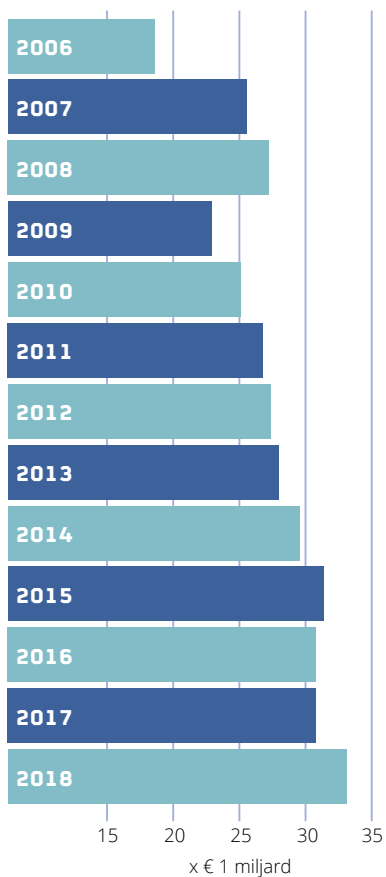

Topconsortia voor Kennis en Innovatie (TKI) Maritiem

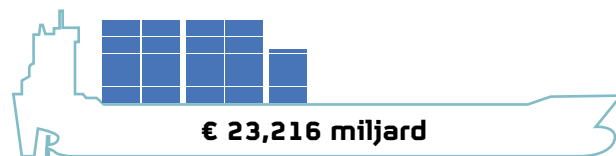
Extra verdiende toeslag voor maritieme R&D-projecten.

FACTS & FIGURES TRADE

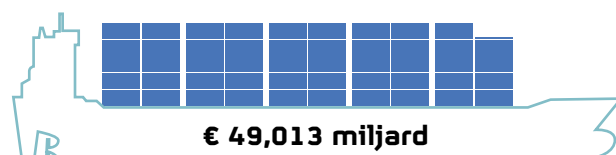

Ontwikkeling Exportwaarde

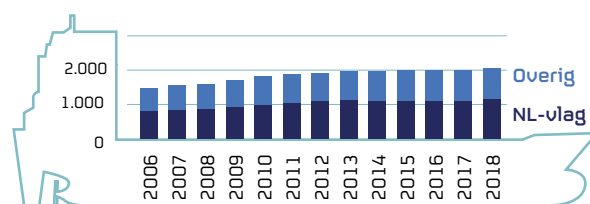

Toegevoegde waarde 2018

Percentage BBP

Productiewaarde 2018

Aantal schepen onder NL-beheer

Het Nederland Maritiem Land-merk richt zich op de politieke doelgroep, maritieme achterban en een internationale doelgroep. Via de websites: maritiemland.nl (+ Engelstalige versie) en tkimariem.nl. Elke twee weken verstuurt NML een nieuwsbrief met het laatste maritieme nieuws en alle evenementen. Via Twitter en LinkedIn groeit het bereik al jaren. In lijn met de trend is in 2019 het bereik via LinkedIn het meest gegroeid.

Nieuwsbrief

Twitter | @NLMaritiem

2.818 volgers (+7,6%)

LinkedIn | @Nederland Maritiem Land

1.450 connecties (+64%)

Het Maritime by Holland-merk richt zich op de jongerendoelgroep; middelbare scholieren, (technische) studenten. De maritieme jongeren-ambassadeurs en de arbeidsmarktbranding zijn ook gekoppeld aan het merk Maritime by Holland. Zij bereiken de volgende generatie maritiem talent via maritimebyholland.nl, Facebook en Instagram.

Opleidingengids op maritimebyholland.nl Best bekeken opleidingen

- > Maritiem Officier - Officier Zeedienst | Koninklijke Marine | HBO | Den Helder
- > Koopvaardij Officier alle schepen - Maritiem Officier | STC | MBO | Katwijk aan Zee
- > Master of Marine Shipping Innovations | Maritiem Instituut Willem Barentsz | WO | Terschelling
- > Registerloods - Master Maritime Piloting | Nederlandse Loodsencorporatie | HBO | Hoek van Holland
- > Maatwerk HBO Maritieme Techniek – Scheeps- en jachtbouw | STC | HBO | Rotterdam

Facebook | @mbhymr

1.667 volgers (+6,1%)

Instagram | @maritimebyholland

679 volgers (+47%)

Stichting Nederland Maritiem Land (NML) is de netwerkorganisatie van de Nederlandse maritieme sector. De organisatie fungeert als facilitator van het maritieme netwerk en is op collectieve belangen de verbindende factor tussen de 12 deelsectoren. De toegevoegde waarde van NML ligt in versterking van de individuele maritieme branches door gezamenlijk branche-overstijgende initiatieven te nemen. NML promoot en versterkt Nederland als maritiem land. Wij richten ons op het verhogen van de zichtbaarheid en imagoverbetering van de sector. Samen met onze leden brengen wij de maritieme wereld in beeld bij de relevante doelgroepen. Waar nodig zetten wij ons in om het maritieme beleid van de Nederlandse overheid te beïnvloeden.

Het merk 'Nederland Maritiem Land' wordt ingezet bij alle communicatie richting de maritieme achterban en maritieme partners, zoals de Nederlandse overheid. Het merk 'Maritime by Holland' wordt ingezet voor het vergroten van de bekendheid van de sector, specifiek richting middelbare scholieren, studenten en zij-instromers. Ook in 2020 brengt NML de maritieme wereld weer met veel plezier in beeld. We kijken in het bijzonder uit naar het jaarlijkse hoogtepunt, de Maritime Week, waarin wij ook dit jaar weer samen met alle maritieme collega's de maritieme wereld in de spotlight zetten.

De Maritime Week 2020 vindt plaats van 7 tot en met 14 november 2020.

Communicatie Panel

Communicatie is één van de hoofdactiviteiten van NML. Het effect en het resultaat van alle maritieme activiteiten is nauw verbonden met goede en heldere communicatie. De externe communicatie is toegespitst op het laten zien wat de sector inhoudt, het benadrukken van haar maatschappelijke en economische toegevoegde waarde, maar ook op het overbrengen van kansen en uitdagingen. De voordelen van een collectieve aanpak via NML spreken eigenlijk voor zich, toch blijven wij het belang hier van onderstrepen. Samen vergroten we ons bereik.

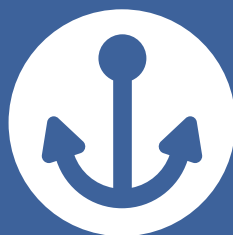
De interne communicatie richt zich op maritieme collega's en collega's uit de bredere transport- en watersector. NML houdt iedereen op de hoogte van het laatste maritieme nieuws en de evenementen.

Het Communicatie Panel levert strategisch advies met betrekking tot de haalbaarheid en uitvoering van de, door het Algemeen Bestuur (AB) en de Councils, opgestelde strategische communicatiedoelstellingen. Daarnaast adviseert het panel bij de activiteiten op het gebied van het versterken en verbeteren van het imago van de sector.

In de infographic in dit jaarverslag staat een mooi overzicht van de invloed en het bereik van alle kanalen van Nederland Maritiem Land en Maritime by Holland.

foto: Stefan Segers

De maritieme sector bekender en populairder maken bij jongeren. Dat was in 2013 één van de doelen van Maritime by Holland. En hoe kunnen we die doelgroep beter bereiken dan door de doelgroep zelf in te zetten? Daarom wordt de maritieme sector sinds 2013 vertegenwoordigd door Young Maritime Representatives (YMR's). Hun doel: Jongeren interesseren voor een opleiding en baan binnen de maritieme sector.

De maritieme jongerenambassadeurs spelen een belangrijke rol in de nieuwe arbeidsmarktcampagne. Ze benaderen jongeren, zetten het hele spectrum van (technisch) maritieme opleidingen op de kaart en laten het uitdagend arbeidsmarktperspectief in de volle breedte van de maritieme sector zien. Elk jaar worden nieuwe YMR's aangesteld, maar het ambassadeurschap blijft voor het leven. Hiermee bouwen we een 'community' van maritieme ambassadeurs, die zich ook tijdens hun carrière voor de opleidingen en de sector in blijven zetten.

De Nederlandse maritieme sector kampt met een imagoprobleem. Jongeren die niet bekend zijn met de sector, hebben over het algemeen geen (of een verkeerd) beeld over leren en werken in de maritieme sector. Ze kunnen zich vrijwel geen voorstelling maken van het soort en de aard van het werk. Daarnaast hebben ze geen goed beeld van de mogelijkheden binnen de sector en de kans op een aantrekkelijke maritieme carrière. Daarom zijn de ambassadeurs zo belangrijk.

Young Maritime Representatives

Highlights Young Maritime Representatives 2019

Elk jaar worden de maritieme jongerenambassadeurs gekozen tijdens de Wereldhavendagen in Rotterdam. Tot september waren Marijn, Jesse, Vera en Mick de enthousiaste jongeren die zich inzetten voor de maritieme sector.

Zo zijn de YMR's veel betrokken geweest bij het Ab Initio-project van het Scheepvaart en Transport College. De beelden die ze hebben gemaakt zijn ook gebruikt in de promotievideo van het STC, om meer aandacht te geven aan de ontwikkelingen van de bouw van het nieuwe opleidingsschip. Ook hebben Vera, Mick en Marijn drie dagen meegevaren aan boord van de Zijner Majesteit Van Speijk van de Koninklijke Marine. Ze hielden

de social media bij met gave foto's en maakten later filmpjes over het leven en werken aan boord.

Mick was in februari verder aanwezig bij het Froude Symposium met als thema 'Looking back from 2050'. Met thema's als energie, transport en ruimte op zee lieten 18 bedrijven en sprekers hun visie op de toekomst weten. Marijn en Vera schreven twee blogs over de carrièremogelijkheden die de offshore-sector kan bieden, naar aanleiding van hun bezoek aan de beurs Offshore Energy.

Maart stond in het teken van de aftrap van de zoektocht naar de nieuwe lichter YMR's. Jesse en Mick stonden op het podium tijdens de Young Professional Day tijdens de HISWA RAI Boat Show. Hier presenteerden ze een case study

over arbeidsmarktcommunicatie in de maritieme sector en deden ze live verslag van het begin van de zoektocht naar Young Maritime Representatives voor het schooljaar 2019-2020.

In maart en april waren Vera, Jesse, Marijn en Mick druk bezig met al het gemaakte beeldmateriaal op een leuke manier met de achterban te delen. Op Facebook en Instagram werden films over de marine geplaatst en blogs over eerdere ervaringen in de maritieme sector.

Tijdens het Navigo Career Event in mei, mochten de YMR's live-verslag doen van de dag. Ook presenteerden ze over de mogelijkheden die je als maritieme jongerenambassadeur allemaal krijgt en leidden ze bezoekers rond die vragen hadden over de

foto: Stefan Segers

foto's: Erik Jansen

banenmarkt in de maritieme sector. Marijn en Vera deden mee aan de vijfjaarlijkse evacuatieoefening van een ferry. Tijdens de zogenaamde LIVEX wordt een massa-evacuatie van een ferry beoefend, met behulp van reddingboten, helikopters en de kustwacht.

In juni voer Mick een dagje mee met zijn studiegenoten aan boord van een Multratug. Ook Jesse en Vera mochten varen deze maand, alleen dan aan boord van een schip van Loodswezen! Ze mochten mee met de loods aan boord van een containerschip.

In augustus hadden Mick en Marijn de kans om mee te varen met Loodswezen, zij mochten ook mee met de loods aan boord van een groot containerschip. Na al deze geweldige activiteiten was het helaas tijd voor Jesse, Marijn, Mick en Vera om afscheid te nemen van hun ambassadeurschap en het (selfie)stokje over te dragen aan de nieuwe lichter.

Aan boord van het loodsvaartuig

de Polaris zijn Bas, Danique en Jesper gekozen om een jaar lang de maritieme sector te mogen promoten. Dit gebeurde tijdens de Wereldhavendagen, waar ze meteen langs allerlei bedrijven en stands mochten om hun ambassadeurschap in de praktijk te brengen. Ze mochten mee met de demo van Loodswezen, duiken in een tank en werden gevraagd voor een interview met allerlei radiostations. Vol energie en enthousiasme gingen de YMR's op pad om video-opnames te maken, zodat ze andere jongeren net zo enthousiast konden maken via hun socialmediakanalen.

In oktober maakten de YMR's kennis met alle organisaties die bij NML op de verdieping zitten, onder andere de KVNR, NMT en IRO. Een leuke manier om snel feeling te krijgen met de verschillende deelsectoren van de maritieme sector. Jesper bezocht in oktober de beurs Offshore Energy en ging mee met de duurzame tour. Hij vond de gepresenteerde innovaties daar zo interessant dat hij er een blog over heeft geschreven.

Danique ging in oktober naar oud-YMR Peter-Paul, omdat zijn bedrijf Skoon een nieuw product lanceerde. Hier konden ze ook bijpraten en ervaringen delen. Jesper ging naar Brussel om bij ECSA te vertellen wat het maritieme jongeren ambassadeurschap inhoudt, en andere landen en organisaties te overtuigen om dit ook in te voeren.

November betekent, net zoals de afgelopen jaren, de Maritime Week! De YMR's waren deze week, in smoking en galajurk, te vinden bij het Maritime Awards Gala in Rijswijk. De YMR's zaten aan een speciale jongerentafel en maakten videobeelden voor de maritime aftermovie. De dag na het gala moesten de YMR's al vroeg op, ze waren namelijk uitgenodigd om mee te werken aan de opening van Europort! Ze werden op het podium geïnterviewd, waarna ze samen met de andere sprekers Europort officieel openden. Tijdens Europort waren de YMR's te vinden bij het Careerlab om te kijken naar de vorderingen van het Ab Initio-project, maar

ook om middelbare scholieren rond te leiden. Verder hebben zij met Cora van Nieuwenhuizen, Minister van Infrastructuur en Waterstaat, gesproken over hun toekomst en waren ze bij de Young NMT bijeenkomst op het Holland Paviljoen.

In december was Jesper aanwezig bij de Dag van de Haven, waar inspirerende sprekers de toekomst van de haven van Rotterdam besproken. Bas is regelmatig aan boord van het binnenvaartschip waar hij stage loopt. Hier post hij regelmatig berichten over op Instagram en Facebook.

Het jaar zit er voor deze Young Maritime Representatives nog lang niet op. Ook in 2020 zijn de YMR's door het hele land te vinden om jongeren te interesseren voor de maritieme sector. Dit willen ze doen door middel van het bezoeken van middelbare scholen, basisscholen en het Navigo Career Event. Ook geven de maritieme jongeren ambassadeurs gedurende het jaar een kijkje in hun leven door middel van een vlog. Blijf ze dus volgen!

Alle blogs en films van de maritieme jongeren-ambassadeurs zijn te vinden

op Facebook, Instagram en de website maritimebyholland.nl Facebookpagina van de YMR's: facebook.com/mbhymr/

Instagram van de YMR's: instagram.com/maritimebyholland

Opleidingengids

Maritime by Holland wil het scholieren, studenten, maar ook zij-instromers zo makkelijk mogelijk maken om kennis te maken met de maritieme sector. Zo wordt bijvoorbeeld elk jaar in november de Maritime Week georganiseerd om laagdrempelig met de maritieme sector in contact te kunnen komen. Daarnaast is één van de best bekeken zaken op maritimebyholland.nl de opleidingengids, waar alle opleidingen in staan die iets met maritiem te maken hebben.

Voor iedereen die graag terecht wil komen in de maritieme sector zijn er vele mogelijkheden om via een opleiding in te stromen. Voor ieder niveau is een oplossing beschikbaar. In de opleidingengids kun je filteren op 'soort opleiding', 'soort opleidingsniveau' en 'soort sector'. Naast de online opleidingengids, is er medio 2019 ook een geprinte opleidingengids ge-

maakt. Hier werd goed gebruik van gemaakt tijdens het Match-event op de Wereldhavendagen en in de stand van NML.

In deze maritieme opleidingengids staat welke opleidingen er zijn. Zo kunnen geïnteresseerden ontdekken wat bij hen past. Opleidingen voor bijvoorbeeld de binnenvaart, containervaart, een sleephopperzuiger of een offshore support vessel. Van matroos, stuurman tot kapitein. We kunnen de hulp van nieuwe studenten goed gebruiken aangezien we voor een aantal grote uitdagingen staan, zoals emissieloze schepen. In de maritieme wereld hebben we uitvinders, denkers, doeners en makers nodig.

In de opleidingengids kunnen scholieren zich laten informeren en inspireren over de vele mogelijkheden die deze grootse, interessante en trotse maritieme wereld hen te bieden heeft. Neem een kijkje op maritimebyholland.nl, daar staan alle opleidingen en verhalen van mensen uit de maritieme sector. Misschien kunnen de collega's uit uw organisatie ook wel een mooi verhaal vertellen over hun ervaring en loopbaan in de maritieme sector. Wij horen het graag: info@maritieland.nl

foto's: Stefan Segers

Bureauzaken 2019

In 2019 zijn Ghazaleh Ghandi-Sehat en Nathalie Nipius-ter Reegen gestart bij Nederland Maritiem Land. Ghazaleh is aangetrokken als medewerkster Financiële Administratie. Nathalie werkt als Management- en Bestuursondersteuner.

Naast het ondersteunen van alle vergaderingen en evenementen heeft het bureau zich het hele jaar ingezet om door middel van goede communicatie de bekendheid van de sector te vergroten. Daarnaast is heldere communicatie van groot belang voor een goede samenwerking binnen het cluster. Diverse nieuwsbrieven en rapportages hebben het licht gezien. Daarmee heeft het bureau veel inzet geleverd ter ondersteuning van de maritieme lobby richting de politiek al dan niet via de aangesloten brancheverenigingen en VNO-NCW.

Ook steunde bureau NML de coördinatie, financiële administratie en communicatie voor ENMC, PERISCOPE, TKI Maritiem en de MIIP-projecten.

Organisatie

ENMC

NML heeft Nederland in 2019 wederom vertegenwoordigd binnen het ENMC, het European Network of Maritime Clusters. Arjen Uytendaal is daar president van het Europese Maritieme Cluster. Marjolein van Noort, werkzaam bij de KVNR, heeft de taken van kwartiermaker voor het ENMC in 2019 opgepakt. In 2019 zijn vele nieuwe samenwerkingsmogelijkheden ontstaan. Daarnaast zijn er diverse bijeenkomsten georganiseerd in Brussel met Europese beleidsambtenaren, Europarlementariërs en de betreffende Europese Commissaris. In 2020 organiseert ENMC een stakeholdersmeeting tijdens de European Shipping Week.

PERISCOPE

In het Europese project dat zich richt op innovatie en duurzaamheid, PERISCOPE, is NML actief als process leader. Het afgelopen jaar zijn er diverse bijeenkomsten georganiseerd, waaronder partner meetings in Gotenburg en op Orkney. In juni heeft NML voor PERISCOPE een drone-webinar georganiseerd om te discussiëren of het inzetten van drones de veiligheid van de maritieme industrie kan vergroten. Na dit succesvolle webinar is in september een drone-seminar georganiseerd. Tijdens het seminar zijn diverse presentaties gegeven over de laatste ontwikkelingen, uitdagingen daarbij en mogelijke oplossingen om de toepassing van drones voor de maritieme markt te vergroten.

Samenstelling van het bureau

- Arjen Uytendaal
Directeur
- Nathalie Nipius-ter Reegen
*Management- en bestuurs-
ondersteuner*
- Roegzana Hoesenie
Office Manager
- Sabine Marsé
Senior Communicatie Adviseur
- Vincent Verweij
Webmaster & Communicatie Adviseur
- Willeke Ruijtenberg
Communicatie Adviseur
- Ghazaleh Ghandi-Sehat
Financiën

foto: Stefan Segers

Bestuur Nederland Maritiem Land

Het afgelopen jaar hebben de volgende mutaties plaatsgevonden in het Algemeen Bestuur:

- Hans Hopman heeft Wim Nagtegaal opgevolgd als voorzitter van Maritiem Kennis Centrum.
- Gert-Jan van Goch heeft Frank Kevenaar opgevolgd als Managing Director van Wärtsilä.

Astrid Kee heeft besloten om per 1 januari 2020 haar taak bij de STC-groep neer te leggen. De positie van Astrid Kee wordt nog ingevuld.

Per 1 januari 2020 hebben de HISWA en RH Marine helaas hun lidmaatschap bij NML opgezegd. Het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur hebben in

2019 ieder vier maal vergaderd. De vergaderingen van het Algemeen Bestuur hebben plaatsgevonden bij Royal IHC, de RDM Campus (tijdens het Navigo Career Event), de Koninklijke Marine en bij het hoofdkantoor van ABN AMRO. Na het formele gedeelte was er altijd tijd voor een interessante rondleiding of presentatie.

Het afgelopen jaar zijn diverse onderwerpen de revue gepasseerd tijdens de vergaderingen zoals de promotie van de sector, arbeidsmarktbranding, duurzaamheid, innovatie, trade en internationalisering. De sector werkt samen om één geluid te laten horen richting de overheid en de maatschappij. Eén van de successen in 2019 was de ondertekening van de Green Deal

zeevaart, binnenvaart en havens. De Green deal is opgesteld voor verdere verduurzaming van de maritieme sector.

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat hebben allebei een vertegenwoordiger als waarnemer in het Algemeen Bestuur.

In 2020 voert NML, in samenwerking met Cooperationnext, een herijking uit van haar missie, visie en doelstellingen om de toegevoegde waarde van NML voor de maritieme sector te vergroten. Hiertoe wordt ook de organisatiestructuur en het financieringsmodel tegen het licht gehouden.

foto: Orhan Sahin

V.l.n.r. N. Nipius (bestuursondersteuner), J. Schreuder (Ministerie IenW), R. Paul (penningmeester), K.J. Overtoom, T. Wouterse, A. Kee, J.B Mulder, R. Quik, R. Kramer, K. Damen, J.S. Ort, A.P.H Vergroesen, S. Hassing (vice-voorzitter), B. Buchner, R. Verkerk (voorzitter), D. Vander Heyde, J.J. Hopman, G.J. van Goch, A. Uytendaal (directeur), S. Marsé (communicatie adviseur).
 Niet op de foto: G. Dijks, E. van der Noordaa

foto: Tom van Oossanen

Word ook lid van Nederland Maritiem Land!

Leden

Extra council-leden

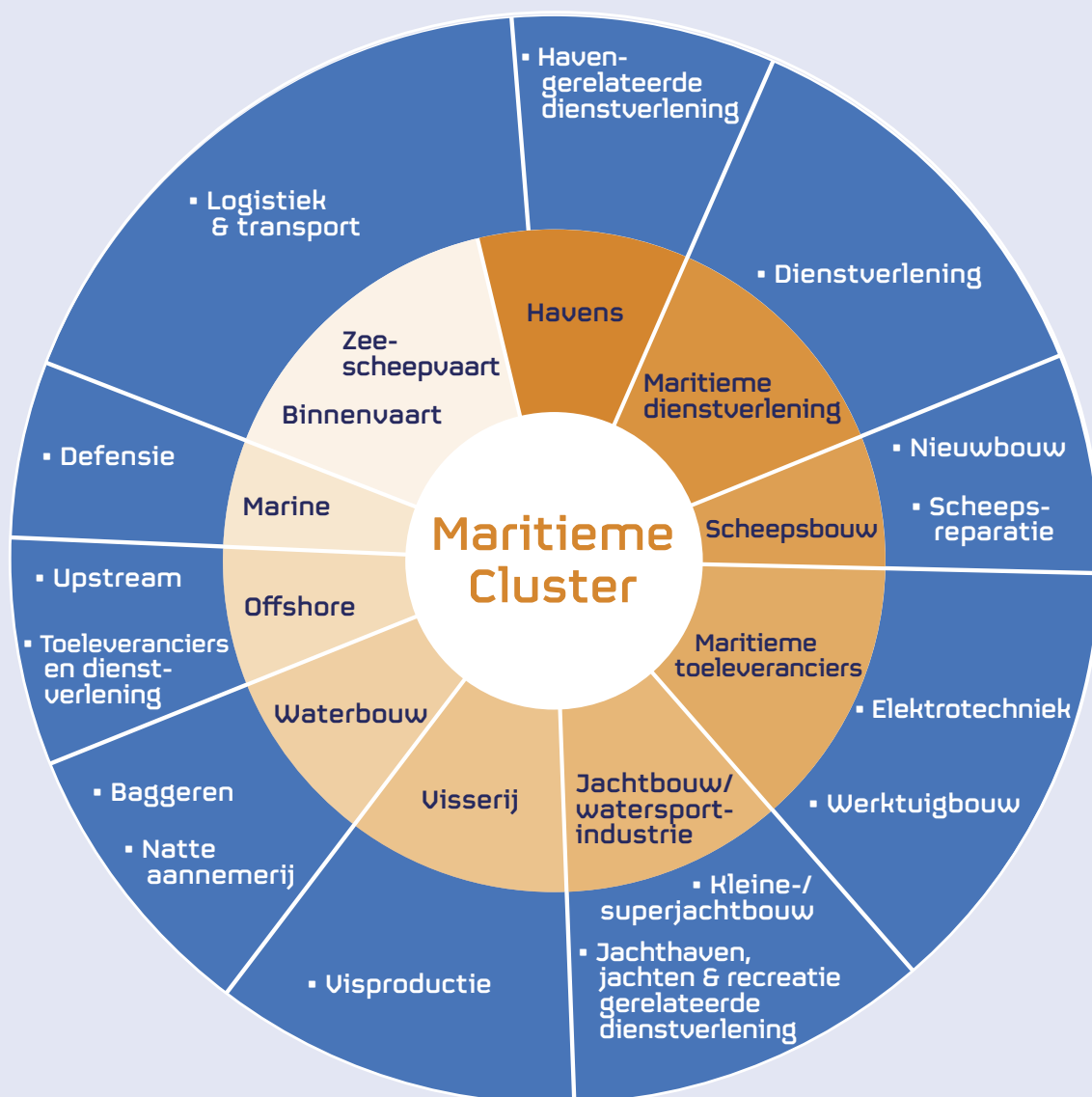

www.maritiemland.nl

foto: J. Ramon/Wärtsilä

Onderdelen en samenhang Maritieme Cluster

Nederland Maritiem Land

Contactgegevens

Willemswerf
Boompjes 40
3011 XB Rotterdam

010 747 00 76
info@maritiemland.nl
www.maritiemland.nl

**Maritime
by Holland.**
High Tech, Hands On